

OGLAS.

Osobe, kojima je više od 12 godina, a nisu imale prava biračaja u općini Pula, moraju da prikažu redovitu propisanu molbu, da steknu dopuštenje za daljnji boravak u pomorskoj tvrđavi Pula, i to u sledeće dane: Oni, kojima se imena počinju slovima A—B—C—D—E, treba da prikažu molbenice 30. novembra i 1. decembra. Oni s početnim slovom F—G—H—I—J dne 2.—3. decembra, sa slovima K—L—M—N dne 4.—5. decembra, sa slovima O—P—Q—R dne 6.—7. decembra, sa slovima S—T—U—V dne 8.—9. decembra, sa slovima X—Y—Z dne 10.—11. decembra svaki dan od 9—11.30 i od 2—4.30.

Iskaznice za konačni ostanak dobit će se dne 12., 13., 14., 15., 16., 17. tek. m. po gornjem azbučnom redu.

Iskaznice molbe dobivaju se kod tvrđave Jos. Krmpotić.

Zabranjeno nošenje kokarda i vojanje sastava jugoslavenskih i austrijskih.

Tršćanski gubernator Pettli odredio je, da je u zoni unutar granica primirja zabranjeno svakome nošenje zastava ili nošenje kokarda jugoslavenskih ili austrijskih. Deputacije su same zastave ili kokarde talijanske i one saveznika, koji se na talijanskoj fronti bore. Nalaze se svim vojničkim oblastima, kojima je povereno držanje javnog reda, da napređe svaki prekršaj ove odredbe.

Viktor Hugo: Za bratimljenje naroda.

Ovaj članak je govor velikog francuskog književnika, pisca „Jadnika“, Viktora Huga, držan pri otvorenju mirovne konferencije za doba ratova i revoluciju 1848. I ako je za starije u ciframa izdataka na evropski militarizam, ali on pokazuje koliko je veliki filozof-književnik predviđao opasnost militarizma po ljudsku kulturu i civilizaciju kad je tražio da se narodi zbrate. Da se taj cilj postigne, propagirao je Hugo samoodredjenje naroda, koje je onda kao i danas izbilo na površinu. Na žalost, onda je ta plemenita ideja podlegla, a danas? — sigurnim očima gledajmo u budućnost.

Gospodo!

Mnogi od Vas dolaze iz najudaljenijih krajeva svijeta vođeni pobožnom i svetom misli. Ima među vama publicista, filozofa, duhovnika raznih hrišćanskih konfesija, jednom riječi rečeno pisci, ukraško ljudi, koji su ponos svoga naroda. Vi hoćete da iz Pariza izadje zaključak ovoga skupa, koji ne pomaže samo jednog naroda, već dobro sviju naroda. Vi hoćete k smjerovima današnjih državnika i zakonodavaca pripojiti novu uzvišenu misao. Vi obraćate njihovu pozornost na znamenite i uzvišene riječi evanđelja, koje preporučuju mir svima ljudima sinovima jednoga Boga na istom mjestu, koje je proglasilo bratstvo građana, došli ste da proglasite bratstvo naroda.

Dobro nam došli!

Da li je, gospodo, sveta misao sveopćeg mira, koja sve narode sveopćom vezom veže, evanđelje za najveći zakon priznaje i u mjesto rata mirno izravnaje predlaže, da li je, pitam, ta sveta misao praktična? Da li je moguće tu svetu misao privesti u djelo? Mnogi pozitivni ljudi, kako se sad govori, mnogi državnici, koji su u vođenju državnih poslova osjedili, odupiru se ipak vašim idejama, svoj vašoj praktičnosti, ja ipak bez svakog razmišljanja velim, da je vaša misao praktična a pokušat ću to odmah i dokazati.

Pa ja idem još dalje: držim, da nije samo praktično, već da joj se nije moguće ni ugnuti. Ostvarenje njezino može se samo zakasniti, ili ubrzati.

Zakoni ljudski nisu i ne mogu se razlikovati od zakona božjih, a zakoni božji ne preporučaju rat, već mir. Covečanstvo je počelo sa sporom, tako kao stvorenje svemira sa smesom sviju elemenata. Kako bilo, ali tačno je, da je čovečanstvo počelo s ratom, ali se ipak neda pobiti, da njegovim ciljem nije mir.

Priznavajući te uznešene pravde susrećemo se ipak više puta s otporom: Vjera vaša sukobi se s nevjerom; u burnim časovima našim, izgledaće mnogim ideja vaša pukim idealom, pa i mnogi će ju proglasiti kao utopiju: što se mene tiče, koji sam samo skromnim suradnikom na velikom djelu 19. stoljeća, jer se nedam takevim otporom ni zastrašiti ni začuditi. Šta, zar nije stvar sasna prirodna, da se glave zakreću a oči zatvaraju, kad naglo u sred tame, koja se nad nama rasprostire, gledamo otvarati svjetlu kapiju budućnosti?

Gospodo, kad bi još prije četiri stotine godina, kad je rat još plamtio u svakoj općini, u svakom mjestu, u svakoj zemlji, kad bi, velim, pred tim dobom neko rekao Lotaringiji, Pikardiji, Normandiji, Bertagiji, Provenciji, Delfinatiji i Burgundiji: Doći će vrijeme kad ne ćete jedna proti druge ratovati, doći će vrijeme kad ne ćete jedan pred drugim polja sabirati, doće doba kad se ne će više reći: Normandjani udarili na Pikardjane, Lotriadjani prognali Burgundjane. Doći će doba, kada će te sami između sebe sporove iz-avnavati, morat će te vijječati o zajedničkim potrebama sviju na mjesto vojnika, na mjesto topova i raznoga oružja položiti će te malu škrinju, koju će te nazvati glasačom urnom, a iz te urne izlaziti će vaš narodni sabor, u kome ćete sonstrediti život vas sviju, koji će biti vašom dušom, koji će biti narodnim i vrhovnim sudom, koji će potlačivši silu mača, uzburkati u srcima vašim osjećaj pravde, koji će svakom od vas reći: „Ovo je ne svrjava tvoje pravo, tamo

počinje tvoja dužnost! Odložite oružje. I živite u miru! Kad to doba dodje, imaćete zajedničke misli, zajedničke interese i zajednički cilj. Vi ćete se milovati i poznati, da ste sinovi jedne krvi i jednog plemena, pa ne ćete više biti Burgonci, Normandjani, Bretandjani, Provençalci, biti ćete Francuzi. Vašom lozinkom neće više biti rat, vašom lozinkom bit će civilizacija!

Kad bi sve taj put bio neko izrekao, zar nebi svi naučenjaci i tadašnji veliki političari uzviknuli: „Gle, ludog, nelskusnog pjesnika! Kako je tek malo upoznao čovječanstvo. O kakovim snovima, o kakovim nam to šimerima govori? I gledajte, gospodo, vrijeme je koračilo napred, i taj san, to bulazjenje, ta šimera se obistinila. Čovjek, koji bi to sve bio prorekao, bio bi od tadašnjih mudraca proglašen za ludog.“

(Nastaviće se.)

Ceska hlidka.

Všichni, kdož čicete zůstati v Pulji podávejte žádosti o dovolení k pobytu v abecedním pořádkú naríženém italskou vyhláškou na: Secretariato Civile (Hafenadmiralát).

Na žádosti musí býti uvedeno:

- jméno a příjmení,
- datum a rok narození,
- místo a čas bydliště,
- zaměstnání a

řádné odůvodnění, proč bydlí v Pulji a proč chce zde zůstatí.

Každý příslušník Československého státu nechť přijde k Československému zastoupení (Hotel Central) by mu byla žádost ověřena. Žádosti potvrzujeme denně od 10—12 a. m.

Kdo zažádal o službu u Entente a umístěn posud nebyl, musí to na žádosti podotknouti.

Dne 28. t. m. dopoledne před svým odjezdem z Pulje přišel pan admirál Koch do místnosti provisorního Československého zastoupení aby oplatil návštěvu již mu provisorní zástupce Československé vlády Dr. Fiša udělal a aby se s všemi tam činnými osobami rozloučil.

Při té příležitosti projevil ještě jednou prozatímnímu zástupci Československé vlády srdečný dík za veškerou pomoc a podporu, které se Jugosláviji od Ústředního pracovního výboru českého a všech československých legií v Pulji dostalo, vysloviv pevnou naději, že se v brzkou a za stasnějších okolností zvcvu shledáme.

Domaće vestí.

Općinska aprovizacija. U komisiju novo sa- stavljenic općinske aprovizacije za čitavu općinu Pula izabrani su: Benussi Domenico Secondo, predsjednik. Članovi komisije: Amelotti Luigi, Major kom. kralj. mornarice, Dejak Giuseppe, trgovac Gherseletti Antonio, učitelj poljedelstva, Martina Antonio, trgovac, Martin Nicolò, industrijalac, Ostermann Francesco, radnik, Suppan Ettore, trgovac.

Donna Ines.

Napisao: Josip Kozarac.

(Nastavak.)

Naravski, da je donna Ines imala dosta obožavatelja; ali nijedan od njih nije joj duševno dorastao, nijedan se nije usudio zaprositi je, jer je svaki znao, da bi to bila „messalianca“, a na njegovu štetu. S njome razgovarati bila je prava raskoš sve dotle, dok ona nije dubije zaronila u razgovor; tada bi nastao čas, gdje njezin štovatelj ne bi više podoban bio pratiti tok njezinih misli, ne bi više znao odgovarati na njena pitanja, a oko njenih usana počeo titrati neki božanstveni, zagonetni, posmijeh, od kojega se njemu čelo znajom obliho. U takovoj je prilici nastojao svaki, da se što časnije udalji od te neodoljive sile, koja je iz njena bića poput munjine i privlačila i odbijala. Njezin najljubažljiviji oproštaj i odzdrav u takovu slučaju zvoni je u duši dotičnoga kao: Vae victis!

Kad ocal i kremen jedan, o drugi kresnu, onda bude vatra; taj ocal i kremen bili su Marijan i donna Ines. Došlo je ono, što je moralo biti: Marijan je oženio lijepu generalovu kćer! Na svijetu ima osoba, koje tako neodoljivo pripadaju jedna drugoj, da ih je svijet već združio, dok se one same nijesu možda još ni vidjele: to su one ženidbe, za koje se veli, da su još u nebu sklopljene. Da se donna Ines ma za koga drugoga udala, bilo bi razgovora i prigovora kao obično takovom zgodom, — no ona se je udala za Marijana, a to je bilo nešto tako naravno, da se je dogodilo samo ono, što je svatko unaprijed predmijevao i pronicao. U ukusno uređenom stanu, živjelo njih dvoje kao dva božanstva, njezin duh nadahnjivao te, krasne

Hrvatski Sokol u Medulinu konstituirao je na svojoj prvoj sednici upravni odbor i to ovim redom: starosta: Ivan Radošević; podstarosta: Ivan Grakalić; tajnik: Martin Privrat; blagajnik: Ivan Cukon; odbornici: Ivan Rojnić, Josip Kirac, Josip Radošević, Ivan Lazarić; zamenici: Roko Mihaljević, Blaž Privrat; nadzorni odbor: Luka Kirac, župnik i Ante Žmak, učitelj; vodja: Juraj Kirac. Novolimenovanom odboru želimo srećan uspjeh, kojeg će jamačno i postići.

„Hrvatska Čitaonica“ u Premanturi pozivlje svoje članove, da dodju na godišnju glavnu skupštinu, što će se obdržavati u nedjelju 1. decembra u 3 sata po podne u prostorijama gdje Marije Vizintin. Za odbor: Mate Mišković, predsjednik.

„Tamburaški Odbor“ hrv. Čitaone u Premanturi pozivlje svoje članove, neka dodju u nedjelju dne 1. decembra o. g. u 6 sati na večer u prostorije gdje Vizintin na pogovor. Istodobno moli se članove, da čim prije izruče sve tambure, note itd. odboru. Za odbor: Joso Iveša.

Za hrvatske škole u Pull. Preko uprave našeg lista, položeni su sledeći doprinosi: g. Ivan Baitz, stožerni meštar oružja K 20.— — Podignutih iz škrabica u kavani „Narodnog Doma“ K 86.—

Dnevne vestí.

Talijanski kralj u Vidmu i Gorici. Rim, 27. N. V. kralj Viktor Emanuel je pohodio danas Videm, odakle je pošao u pratnji zapovednika 6. vojske, u Goricu. Doček je bio nadn sve oduševljen i ganutljiv.

Masaryk na putu u domovinu. New York, 22. novembra. Reuterov ured javlja: Masaryk je otplovio lađom „Carmania“ u domovinu, da preuzme predsedništvo nove česke republike.

Demobilizacija u Českoj. Prag, 23. novembra. Ministarsko veće je demobiliziralo godišta 1899, 1900 i god. 1873—1881. Demobilizacija mora se izvršiti do 20. decembra.

Bivši car Karlo duševno bolestan. Beč, 23. novembra. Bivši car Karlo je u Eckartsau ozbiljno oboleo. Spopala ga teška duševna depresija. Careva okolica priča, da cele dneve žive u samoći, da sedi kod stola i glupo preda se gleda. Nitko ne sme k njemu. Usled careve bolesti je i carica Ota obolela.

Vilim II. neka ide na Vražji otok. Rotterdam, 23. novembra. Kako poručuje „Nieuwe Rotterdamse Courant“, je bivši američki poslanik u Beču, Penfield, predložio, da se bivši nemački car internira na Vražjem otoku.

Vatikan priznao neodvisnost Poljske. Krakov, 23. novembra. U dopisu varšavskom nadbiskupu je Vatikan službeno priznao neodvisnost Poljske. Istodobno se javlja imenovanje nadbiskupa Kakowskoga kardinalom.

Nema živeža za Nemačku. Frankfurt, 21. novembra. Aprovizacijsko veće savezničkih vlasti izjavlja, da se ne sme u Nemačku poslati nikakvih životnih namirnica, dok se potanko ne zna, kakve su prilike u Nemačkoj.

Španjolska inozemska trgovina u svetakom ratu. Španjolska je trgovina posle 1916. pretrpela znatan nazadak. Import, koji je u prvom polugodištu 1916. iznosio 457,5 milijona peseta, u istom se je razmaku u godini 1917. snizio na 416 milijona, a u prvom polugodištu 1918. je spao na 277,5 milijona peseta. Eksport, koji je u prvih šest meseci 1916. iznosio 684 milijona peseta, spao je u istom razmaku u godini 1918. na po prilici 401,5 milijona peseta. Prema ovom računu je španjolska pretrpela u godini 1918. preko 1 milijardu deficita.

Mali oglasnik

Učitelj glasovira traži se. Ponude pod br. 110 na upravu lista. 110	Prodaje se lepo pokuštvo za sobu i kuhinju. Via Sissano 13. 000
Prodaje se kuća sa 2 sobe i kuhinjom sa potrebitinama, malim vrtom i parcelom na Monte Paradiso 89. Upitati Via Helgoland 22. 117	Iznajmljuje se jedna, odnosno dve sobe sa pokuštvom. Upitati se u Šišanskoj ulici br. 12. 000
Prodaje se uz mlaku cenu 6 kompletnih postelja i raznovrsno pokuštvo. Via Sergia 81, I. kat. 119	Prodaje se pokuštvo, boce i razne druge stvari u Via Ercole 21, III. kat.

Oglasujte u „Hrvatskom Listu!“

NOVO! Juraj Carić: **NOVO!**

Krvna osveta u Boki Kotorskoj

— može se dobiti u —

Podružnici Jos. Krmpotić, Pula
ulica Franja Ferdinanda br. 3.

dvorane nekom veličajnošću i otmjenošću, koja je u srcu svakog posjetnika neko smjerno i tjeskobno čuvstvo radjala: svakomu je bilo, kao da je izgubio polovicu samoga sebe, čim je stupio pred krasnu gospodnju, a ona mu onom otmjenom grandezdom, koja se ne da oponašati, pokazala rukom, da sjedne do nje na mekoslon. Njih dvoje živjelo, kako rekoh, kao dva božanstva, neovisna jedno od drugoga: oni su bili dvije jednako velike oline, a da bi jedna drugoj bila podređena; bili su si premci i u duševnom i u tjelesnom obziru, a da bi jedno od drugoga ovisilo. Oni se nijesu samo ljubili; njih je vezalo međusobno štovanje, kakovo ljudi niže uglađjenosti i ne poznaju. To međusobno štovanje bilo je veće, nego ljubav sama: iz ljubavi uvijek se može izleći ljubomor, sumnja, dočim iz poštovanja ili nikada ili vrlo rijetko. No zato opet kod njih nije bilo one djetinje srdačnosti i nevine otvorenosti, koju onako jasno odaje mladi, ljubeći par, bio kod kuće, bio u tudjem društvu.—Kad bi Marijan u podne došao iz ureda, dočekala bi ga donna Ines odmjerenom ljupkošću kao svakoga drugoga gosta, te tko ih nije poznavao, jedva bi pomislio, da su muž i žena.

Mnogi su mislili, da će se negdašnja ponosita djevojka, čim se udade, baciti u trošak i luksus; mnogi su se opet nadali, da će im ljubavna laskanja kad donna Ines bude ženom, biti saslušana, — no prevarili su se i jedni i drugi. Njena plemenitost našla je oduška u drugom pravcu, a ne u onom, koji su oni očekivali i željeli. Iz njena kao kristal bistroga govora mogli su se svi ubrzo uvjeriti, da nije trpjela i najmanjom dvoličnošću natrunjene riječi, a nekmo li da sluša ljubavna očitovanja. I to je bio nov povod, da je Marijan i po drugi put dobio pri-djevak srećnoga čovjeka. A on je i bio — i srećan i zadovoljan! Samo jedna, u dubini duše sakrivena:

želja osta mu dosada neispunjena; već je pet godina bio oženjen, ali nije imao odvjeka! Prve četiri godine sve se nadao i očekivao, a kad je prošlo to vrijeme, a on se već naviknuo dosadašnjemu životu, onda i ta želja počela sve po malo trnuti u njegovu srcu. Donna je Ines znala dobro za tu njegovu želju, znala je to, kako je on prve godine njihova braka, kad bi mu prijatelji nazdravili i poželjeli vrijednoga potomka, u svom zanosu odgovorio: Tu djecu rado bih ja vidio! — misleći pri tom na svoju i ženuu ljepotu. Ta njegova riječ udubla se u njeno srce dublje, nego ikoja druga; bilo je časova, te si je u dubini duše spočitavala, da nije kadra udovoljiti njegovoj vrućoj želji, da nije donijela svomu mužu najglavniji atribut, koji ženu čini ženom. Jedina joj utjeha bilo jedno Radetićevo pisano, u kojem prijatelj prijatelju piše, da to nije ništa neobično, da brak prvih pet, dapače deset godina ostaje besplodan, i da taj slučaj ne isključuje, da poslije nekoga vremena ipak bude blagoslova božjega, — a takovoga da će sigurno biti danas sutra i u Lucijevoj porodici.

Radetić nije baš tako često pisao Marijanu, no zato su njegova pisma bila izvanredno dugačka; svako je bilo mala ispovijest njegove plemenite duše; a pisao je onim mekim, simpatičnim načinom, kako samo ljubeća mati svomu djetetu pisati može; po samim tim pismima mogao ga je čovjek zavoljeti.

Premda nije donna Ines poznavala muževoga prijatelja, ipak ga je u velike štivala. Ona je potpuno shvaćala ono njegovo plemenito oduševljenje za znanost i čovječanstvo. Ona i Marijan razgovarali su malo ne svaki dan o njemu, te je Radetić bio nevidjeni duševni prijatelj Lucijeve doma.

(Nastaviće se.)